

ВИСНОВКИ

експертної комісії Міністерства освіти і науки України про підсумки проведення акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів з напрямку підготовки 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» в Херсонському державному аграрному університеті

Відповідно до пункту 4 «Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» (зі змінами та доповненнями, внесеними Постановою Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2011 р. № 1124), та наказом МОН України №1019л від 18 травня 2016 р. з метою проведення чергової акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» в Херсонському державному аграрному університеті з метою проведення первинної акредитаційної експертизи утворити експертну комісію у складі:

Голова комісії: Олійник Василь Степанович – завідувач кафедри лісознавства Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Член комісії: Мальцева Ірина Андріївна – завідувач кафедри ботаніки і садово-паркового господарства Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, доктор біологічних наук, професор.

У період з 25 по 27 травня 2016 року розглянуто матеріали, подані на експертизу Херсонським державним аграрним університетом та проведено на місці перевірку відповідності державним акредитаційним вимогам стану кадрового, навчально-методичного, матеріального та організаційного забезпечення підготовки бакалаврів з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство».

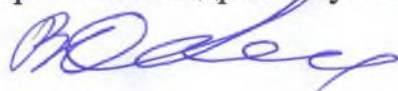
За результатами проведеної роботи експертна комісія встановила наступне:

1 Загальна характеристика

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» є одним з найстаріших навчальних закладів аграрного профілю в Україні. 1 вересня 1874 р. за рішенням Херсонського губернського земського зібрання (сесії 1872 р.) згідно наказу імператора Олександра II було відкрито Херсонське

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

земське сільськогосподарське училище I ступеня з 3-річним, потім 4-річним строком навчання. У 1920 р. за наказом Миколаївського губнаросвіти було створено сільськогосподарський технікум зі статусом ВУЗу, який рішенням Ради наркомів УРСР у 1928 р. було реорганізовано в Херсонський сільськогосподарський інститут ім. О.Д. Цюрупі.

У 1998 р. постановою кабінету Міністрів України від 2 червня № 767 на базі Херсонського державного сільськогосподарського інституту створено Херсонський державний аграрний університет.

Повна назва університету – Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет». Скорочена назва університету – ДВНЗ «ХДАУ».

У 2014 році Херсонський державний аграрний університет відсвяткував своє 140-річчя від дня заснування. Сьогодні університет – провідний вищий навчальний заклад в Південному регіоні України з підготовки кадрів вищої кваліфікації для аграрного сектора економіки, гідромеліорації, водного і рибного господарства, промислового і цивільного будівництва, природоохоронної діяльності.

Освітню діяльність університет проводить відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», концепції кадрового забезпечення агропромислового комплексу України, концепції національного виховання, Державної національної програми «Освіта» (Україна XXI ст.), інших нормативно-правових документів у галузі освіти та власного статуту.

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» у своїй діяльності керується нормативними документами: Положенням про державний вищий навчальний заклад освіти, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.1996 р № 1071; Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, затвердженим наказом Міністерства освіти України від 01.06.1993 р. № 161; Наказом Міністерства освіти і науки України від 30.12.2005 р. № 774 «Про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу»; іншими наказами та розпорядженнями Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерства аграрної політики та продовольства України та іншими нормативно-правовими документами з урахуванням особливостей степового регіону.

В університеті здійснюється підготовка фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» за 12 напрямками на денній та 11 на заочній формах навчання. Плідно працює довузівська підготовка, перепідготовка незайнятого населення, підвищення кваліфікації та отримання другої вищої освіти. Ефективно працює аспірантура з 13 напрямів, докторантура – з 3 напрямів. При університеті функціонує спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських і докторських дисертацій з двох спеціальностей. Здійснюється робота з упровадження дистанційної освіти, як однієї із перспективних форм навчання.

Зазначену навчальну, наукову та виховну роботу здійснюють науково-педагогічні працівники університету, зокрема: 1 академік та 3 член-кореспонденти, 26 доктори наук, професори; 158 кандидати наук, доценти; 13 заслужених діячів науки і техніки України, заслужених працівників освіти, вищої школи, сільського господарства України, заслужених винахідників України.

В структурі університету функціонує п'ять факультетів, Інститут післядипломної освіти і дорадництва, Центр інформаційних технологій і міжнародного співробітництва, Видавничий центр «Колос». До складу університету входять Скадовський сільськогосподарський технікум, три проблемні науково-дослідні лабораторії, три музеї, дослідне поле, полігон механізації і охорони праці, колекційний розсадник, спортивно-оздоровча база «Колос» на березі Чорного моря, водна станція на р. Дніпро.

Міністерством освіти і науки України Херсонському державному аграрному університету видана ліцензія (Серія АЕ № 527473 від 14.11.2014 р.) про дозвіл надання освітніх послуг, пов'язаних з одержанням вищої освіти за ОКР «бакалавр», «спеціаліст» та «магістр». Наказом МОН України від 09.07.2008 р. за № 2673-Л університет акредитований за IV рівнем.

Загальні показники університету (кількість факультетів, ліцензованих спеціальностей, кількість студентів, кафедр, науково-педагогічних працівників та ін.) станом на 01.10.2015 р. приведено у таблиці 6.1.

Загальна площа території навчального закладу сягає 70 770 м², загальна навчальна площа становить 39992 м². ДВНЗ «Херсонський ДАУ» (разом із Скадовським сільськогосподарським технікумом) має 6 навчальних корпусів та 6 гуртожитків.

На 1 студента стаціонарної форми навчання припадає 28,46 м² навчальних приміщень. Санітарно-технічний стан навчальних корпусів і приміщень знаходиться в зразковому та доброму стані.

Таблиця 1

Загальна характеристика ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

№ з/п	Показники діяльності	Кількісні параметри	
		Денна (очна) форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Ліцензований обсяг вищого навчального закладу (осіб)	1405	1258
	у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:		
	- молодший спеціаліст (осіб)	125	30
	- бакалавр (осіб)	680	640
	- спеціаліст (осіб)	325	415

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

	- магістр (осіб)	275	173
2.	Кількість студентів, курсантів, слухачів разом:		
	у т.ч. за формами навчання:		
	- денна (очна) (осіб)	1869	-
	- вечірня (осіб)	-	-
	- заочна, дистанційна (осіб)	-	1386
3.	Кількість навчальних груп (одиниць)	92	74
4.	Кількість напрямів підготовки та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців (одиниць)	12	11
	у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:		
	- молодший спеціаліст (одиниць)	2	1
	- бакалавр (одиниць)	12	11
	- спеціаліст (одиниць)	9	9
	- магістр (одиниць)	10	9
5.	Кількість кафедр (предметних (циклових) комісій), (одиниць)	33	
	з них випускових (одиниць):	10	
6.	Кількість факультетів (відділень) (одиниць)	6	
7.	Загальні навчальні площі будівель (кв. м)	39992	
	з них:		
	- власні (кв. м)	39992	
	- орендовані (кв. м)	-	
8.	Навчальні площі, які здаються вищим навчальним закладом в оренду (кв. м)	-	
9.	Інше	-	

Підготовка фахівців напряму 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр», здійснюється на факультеті рибного господарства та природокористування. Для викладання окремих навчальних дисциплін залучаються науково-педагогічні працівники кафедр п'яти факультетів, а також висококваліфіковані фахівці лісової галузі.

На перших трьох курсах студенти вивчають обов'язкові нормативні дисципліни трьох циклів: гуманітарної та соціально-економічної підготовки, природничо-наукової та професійної та практичної підготовки, передбачені навчальним планом. Одночасно здійснюється поглиблене вивчення іноземних мов за професійним спрямуванням.

Протягом 4 курсів студенти проходять поглиблене вивчення фахових дисциплін, а також економічного, наукового і управлінського спрямування. Починаючи з 2-го року навчання, до них додаються дисципліни фахового профілю.

Після кожного курсу підготовки передбачені навчальні та виробничі практики, проходження яких здійснюється у філіях факультету,

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

безпосередньо на підприємствах і установах відповідного фахового спрямування, існує можливість проходження практик за кордоном.

Загальний професорсько-викладацький склад факультету налічує 49 фізичних осіб, з них 7 докторів наук, професорів; 29 кандидатів наук, доцентів, на посадах сумісництва у 2015-2016 навчальних років працює 10 осіб. Професорсько-викладацький склад факультету відповідає вимогам, постійно здійснює наукову роботу та самоудосконалюється, на базі власних наукових досліджень та досягнень кращих світових науковців галузі екології, лісового та садово-паркового господарства і рибництва, розробляє магістерські програми з: екології, рибного господарства та садово-паркового господарства.

На час проведення самоаналізу ліцензійний обсяг підготовки фахівців лісового та садово-паркового господарства складає 30 осіб, держзамовлення – 10. Фактично на 4 курсах навчається 52 студенти денної форми навчання.

Робочі навчальні плани та робочі навчальні програми дисциплін відповідають вимогам типових і адаптовані з урахуванням динамізму реформування аграрного сектору виробництва та особистих наукових здобутків науково-педагогічних працівників факультету.

На всіх кафедрах факультету впроваджена кредитно-трансферна система навчання та контролю знань, розроблені тестові засоби контролю навчального процесу.

Організація і проведення навчання регламентується графіком навчального процесу і розкладом занять. Аудиторне тижневе навантаження студентів не перевищує 28-30 годин. Заняття проводяться в одну зміну. Методичне забезпечення видається тільки на державній мові.

Самостійна робота студентів передбачає вивчення окремих тем, виконання індивідуальних завдань, написання рефератів, курсових робіт, випускових робіт, що загалом становить більше третини обсягів матеріалу навчальних програм.

Деканат і кафедри здійснюють контроль за поточною успішністю студентів. Також щотижня здійснюється облік пропусків навчальних занять. Стан поточної успішності розглядається на засіданнях деканату і ради факультету.

Підсумковий контроль з дисциплін проводиться у формі заліків, диференційованих заліків, екзаменів, оцінювання курсових проектів (робіт), захисту звітів з виробничої та навчальних практик.

Навчальний процес за заявленим напрямом базується на принципах урахування особливостей південного регіону України, зокрема тих, які стосуються умов виробництва лісових, протиерозійних та лісомеліоративних культур, плодових та декоративних порід, існуючого рівня механізованих технологій їх вирощування, засобами захисту тощо.

Експертна комісія констатує: правові основи діяльності Херсонського державного аграрного університету ґрунтуються на всіх необхідних документах, що наявні в повному обсязі і за змістом та формою відповідають чинному законодавству. Акредитаційна справа складена у повному обсязі відповідно до державних акредитаційних вимог. Представлені документи затверджені належним чином. Загальна характеристика Херсонського державного аграрного університету а також матеріального забезпечення аудиторним фондом, вказують на можливість забезпечення необхідного рівня якості навчально-методичного процесу підготовки фахівців бакалаврів з напрямом 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» згідно ліцензії Міністерства освіти і науки України серія АВ № 552940 від 06.12.2010 р.

Це є підставою доцільності підготовки фахівців цього напрямку у Херсонському державному аграрному університеті.

2. Формування контингенту студентів

Формування контингенту студентів Херсонський державний аграрний університет здійснює шляхом прийому на навчання випускників переважно сільських, селищних і міських середніх загальноосвітніх шкіл I-III ступенів у регіоні своєї діяльності, а також осіб, які здобули вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста у технікумах, коледжах та виявили бажання продовжити навчання за скороченим терміном підготовки бакалаврів за умови вступу на напрям підготовки 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство», а також здобуття другої вищої освіти за означеним фахом.

Кількісні показники формування контингенту студентів наведено в табл. 2. Їх аналіз свідчить, що у 2012 та у 2013 рр. на заявлений напрям було прийнято, відповідно, 17 та 14 осіб, у 2014 році було зараховано 19 осіб, а в 2015 р. – 11 осіб. На старші курси у 2014-2015 роках було зараховано 5 та 2 особи відповідно.

Студенти денного відділення мають вік переважно від 17 до 22 років. Верхній віковий рівень характерний для випускників коледжів та технікумів, професійно-технічних училищ міста Херсона та інших міст і сіл Херсонської області.

В основному, колектив студентів стабільний, але все ж таки має місце відрахування окремих студентів. За останні три роки було відраховано тих, хто не має змоги працювати на рівні вузівських вимог або не бажає дотримуватися загальновизнаних норм поведінки.

Формування контингенту студентів Херсонського державного аграрного університету здійснюється згідно з умовами прийому до університету, які відповідають «Умовам прийому до вищих навчальних закладів України. Згідно з «Правилами прийому», абітурієнти, які мали середню спеціальну освіту за результатами вступних випробувань зараховувалися на 2-3 курси денного відділення. Це дозволило формувати

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

контингент з високою питомою вагою студентів, які безпосередньо працюють за обраною спеціальністю, що забезпечує достатній рівень професійної підготовки студентів для роботи в умовах ринкових відносин.

Перевищення ліцензійного обсягу під час зарахування не встановлено. Обсяг держзамовлення виконується.

З метою формування професійно орієнтованого контингенту студентів в університеті функціонує центр довузівської підготовки (ЦДП), на якому працює денне відділення (8 місяців підготовки) та очно-заочні курси підготовки за спеціальностями університету.

Форми профорієнтаційної роботи, в основному, традиційні: проведення днів відкритих дверей, реклама на телебаченні, радіо та в газетах, бесіди з абітурієнтами в районних школах, на виробничих ділянках, друкування та поширення листівок, буклетів, участь у міських виставках освітньої діяльності, художньої самодіяльності, бесіди з робітниками відділів кадрів сільськогосподарських підприємств, проведення занять у шкільних лісництвах. Проводиться робота з керівниками підприємств про надання заявок на підготовку спеціалістів з числа випускників шкіл, професійно-технічних навчальних закладів, технікумів і коледжів.

Експертна комісія констатує: результати аналізу поданих матеріалів та безпосередня робота експертної комісії в Херсонському державному аграрному університеті вказують, що наявний контингент та організаційні заходи профорієнтаційної роботи професорсько-викладацького складу факультету рибного господарства та природокористування, дозволять достатньою мірою забезпечити якісну підготовку бакалаврів з напряму підготовки 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство».

3. Зміст підготовки фахівців

Процес навчання студентів за заявленим напрямом підготовки здійснюється відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики та освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів з 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство», який визначений Міністерством освіти і науки України.

Зміст варіативної частини, який визначений університетом, достатньо повно враховує особливості і потреби регіону у впровадженні технологічних процесів вирощування лісових культур, посадкового матеріалу декоративних, лісомеліоративних, садових та плодово-ягідних культур в умовах закритого і відкритого ґрунту.

Підготовка бакалаврів з напряму 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» з 2015-2016 навчального року ведеться за навчальним планом, схваленим методичною комісією факультету та затвердженим Вченою радою університету. Дисципліни його нормативної частини відповідають тому переліку, який передбачений зазначеним вище стандартом.

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

Планування навчально-виховного процесу на факультеті здійснюється згідно типових норм Міністерства освіти і науки України і Міністерства аграрної політики та продовольства України. До початку нового навчального року деканатом складаються робочі навчальні плани напряму підготовки «Лісове і садово-паркове господарство» ОКР «Бакалавр».

На кожний семестр складаються семестрові плани з навчальних дисциплін. Навчальні дисципліни об'єднані в цикли (гуманітарні, фундаментальні, професійно-орієнтовані, за вибором вищого навчального закладу і за вибором студента. Відповідно до навчального плану відсоток годин нормативних дисциплін становить 60% від загальної кількості годин, а дисциплін за вибором – 40%. Ці дані свідчать про узгодженість і дотримання співвідношення навчального часу між циклами підготовки і відповідність державним вимогам.

Навчальні дисципліни забезпечені навчально-методичними комплексами, до яких входять типові та робочі програми, методичні розробки для лабораторно-практичних, семінарських робіт, індивідуальної та самостійної роботи, курсових та дипломних робіт, навчальних, курси лекцій, тестові завдання і комплексні контрольні роботи.

Деканатом складені графіки проведення навчальних, виробничої та переддипломної практик. У навчально-виховний процес впроваджені сучасні технології навчання.

Контроль за виконанням навчально-виховної роботи здійснюється шляхом обговорення звітів професорсько-викладацького складу на засіданні кафедр, методичної та вченої ради факультету.

Навчання студентів здійснюється відповідно до кредитно-трансферної системи, яка логічно і послідовно пов'язує навчальний процес з практичною підготовкою фахівців певного рівня.

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю знань. Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни, засвоєння якого перевіряється під час контролю.

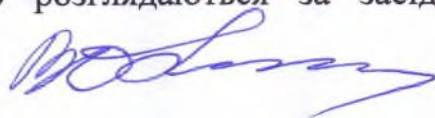
Для поточного контролю знань студентів використовується рейтингова система оцінювання знань, для кожної теми розроблені завдання для поточного контролю. Після вивчення кожної змістовної частини студенти отримують рейтингову оцінку. Впродовж семестру проводиться поточна атестація, яка дає можливість здійснювати контроль за відвідуванням занять і поточною успішністю студентів.

Заключний контроль знань студентів здійснюється через систему заліків та іспитів.

Черговий рівень знань студентів перевіряється зрізом залишкових знань матеріалу дисципліни, підсумки їх обговорюються в академічних групах та на засіданнях вченої ради факультету.

Викладачі кафедри приділяють значну увагу питанням якості та методиці читання лекцій, проведенню практичних і лабораторних занять. Дані питання систематично розглядаються за засіданнях Вченої ради

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

факультету, Науково-методичної комісії і засіданнях кафедри. У рамках факультету проводяться наукові та навчально-методичні семінари з удосконалення якості проведення занять викладачами.

При вивченні фахових дисциплін застосовуються новітні технології навчання, серед яких необхідно виділити проблемні лекції з мультимедійним супроводом, відкриті лабораторно-практичні заняття.

Навчальні дисципліни факультету забезпечені навчально-методичною та довідковою літературою.

Тематика курсових і дипломних проектів відповідає методичним вказівкам, розробленим на кафедрі та затвердженим на факультеті.

Експертна комісія констатує: за результатами перевірки відповідності освітньо-кваліфікаційної характеристики, освітньо-професійної програми, навчальних планів і програм діючим стандартам та особливостям потреб регіону встановлено, що нормативно-правова база організації навчального процесу та зміст підготовки бакалаврів з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» в Херсонському державному аграрному університеті відповідає державним стандартам вищої освіти і державним акредитаційним вимогам.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу

Навчальний процес підготовки фахівців бакалаврів з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» здійснюється згідно вимог Міністерства освіти і науки України.

На кафедрі лісового та садово-паркового господарства, що є випусковою, наявні графіки навчального процесу. Щотижневе аудиторне навантаження студентів складає в структурі семестрів 28 годин. Середньорічне навантаження на одного викладача випускової кафедри рівномірне і на 2015-2016 навчальний рік заплановане в кількості 600 годин. Його розподіл за семестрами відрізняється незначно.

Робота випускової кафедри та окремих викладачів планується за такими напрямками: навчальна, навчально-методична, організаційно-методична, наукова, виховна тощо. Найбільшими за обсягом є навчальна та пов'язані з нею різні види методичної роботи. В індивідуальних планах викладачів вона займає близько 2/3 всього робочого часу.

Випускова кафедра виконує роботу з вдосконалення навчального процесу: вносить зміни до робочих програм дисциплін, індивідуальних планів і змісту виробничої практики; тематики, змісту курсових і дипломних робіт з врахуванням вимог сучасного виробництва.

Необхідний рівень якості підготовки фахівців забезпечується дотриманням вимог державних стандартів освіти, послідовності та неперервності навчання, логічного поєднання теоретичної та практичної підготовки студентів.

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

Для забезпечення якісної підготовки студентів зі спеціальності, що акредитується, на належному рівні налагоджена робота з організації навчально-методичного та інформаційного забезпечення викладання дисциплін. Сформований навчально-методичний комплекс з кожної дисципліни, який включає типову та робочу програми, лекції, методичні вказівки для виконання лабораторно-практичних робіт, перелік питань, що виносяться на підсумкові модулі, та шкали оцінювань відповідно до кредитно-трансферної системи організації навчального процесу, тестові варіанти контролю знань, перелік рекомендованої літератури, нормативну базу, достовірні джерела Інтернет. Більшість дисциплін забезпечені тестами в електронному варіанті для складання заліків та екзаменів.

Наявність навчально-методичного та інформаційного забезпечення для організації навчального процесу підготовки бакалаврів з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» складає 100%.

Викладачами кафедр, які задіяні в навчальному процесі, розроблені методичні рекомендації та завдання для проведення практичних і лабораторних робіт з дисциплін, що ними читаються, а також курсових і дипломних проектів. У фонді бібліотеки ХДАУ та бібліотеки кафедри є достатня кількість вказаних видів навчальної літератури для успішного вивчення дисциплін напрямку.

За останні п'ять років викладачами кафедр Херсонського державного аграрного університету та сумісно з фахівцями інших навчальних закладів підготовлено значну кількість навчальних посібників, які рекомендовані для вивчення студентами підготовки бакалаврів з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство».

Крім курсового і дипломного проектування комп'ютерна техніка широко залучається для виконання лабораторно-практичних робіт. На зазначеному напрямку відсоток забезпечення пакетами прикладних комп'ютерних програм дисциплін становить: професійної та практичної підготовки – 50%, природничо-наукової підготовки – 80%. У навчальному процесі використовується ліцензоване програмне забезпечення, а також програмне забезпечення дисциплін розроблене викладачами університету.

Для засвоєння теоретичних знань та набуття практичних навичок плануються навчальні та виробничі практики. Вони забезпечують ознайомлення із майбутніми завданнями, які необхідно вирішувати спеціалістам лісового та садово-паркового господарства.

Практики студентів напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» в Херсонському державному аграрному університеті організовані і проводяться згідно з «Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України». Терміни проведення на кожний навчальний рік визначаються графіком навчального процесу.

Всі практики на 100% забезпечені навчально-методичними комплексами, до кожного з яких входять: робоча програма, методичні поради до проходження практики, форма щоденника і зразок звіту. Практична підготовка студентів із заявленого напрямку дозволяє студентам

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

ознайомитись із майбутніми виробничими завданнями та задачами, які необхідно реалізовувати фахівцям лісового та садово-паркового господарства. З метою логічності та завершеності практичної підготовки кафедροю розроблено наскрізну програму практик.

Навчальні практики проходять в як на базі дендропарку університету, його дослідних ділянках, теплиці, а також лісових господарствах та сучасних підприємствах з різною формою власності та організації виробництва таких як: державне підприємство «Великокопанське лісомисливське господарство», державне підприємство «Збур'ївське лісомисливське господарство», державне підприємство «Цюрупинське лісомисливське господарство», Інститут зрошувального землеробства, державне підприємство «Великоолександрівське лісомисливське господарство» Херсонське обласне управління лісового господарства, ЧП Максимова М.Д. Декоративний розсадник (Миколаївська область), Садовий центр «Дача» (м. Херсон) та інші.

Факультетом укладені угоди про співпрацю з Поморською академією (м. Слупськ, Польща) з семестрового обміну студентами та отримання подвійного диплому.

Покращенню готовності випускників до практичної діяльності сприяє організація навчання студентів на виробництві через укладання угод з лісомисливськими господарствами, плодово-ягідними та тепличними господарствами різних форм власності. Під час проведення в них занять студенти ознайомлюються із сучасними технологіями, обладнанням виробництва лісового господарства, безпосередньо беруть участь у виконанні практичних робіт. Факультетом укладені угоди про співпрацю з державним підприємством «Степовий ім. В.М. Виноградова філіал УкрНДІЛГА».

Індивідуалізація навчальних занять досягається необхідним методичним забезпеченням, відповідною матеріально-технічною базою. Цим створюються сприятливі умови кожному студентові ефективно оволодівати теоретичними та практичними знаннями з навчальних дисциплін шляхом виконання лабораторно-практичних робіт, курсового та дипломного проектування. Ці роботи виконуються на реальних виробничих матеріалах з проектуванням передових технологічних процесів вирощування лісових та декоративних культур, організації лісового господарства та ін.

Сьогодні створені усі умови для самостійної роботи студентів. Це підтверджується наявністю методичного забезпечення, функціонуванням читального залу в гуртожитку, можливістю отримання консультацій в позаурочний час під час проведення додаткових занять.

Всі документи з організації і управління навчально-виховним процесом відповідають вимогам законодавчих і нормативних документів.

Інформаційне забезпечення. Для проведення самостійної підготовки функціонує бібліотека, яка є важливим структурним підрозділом університету, що забезпечує доступність до інформації, підвищення рівня знань, ефективний розвиток освітньої і наукової діяльності та задоволення інформаційних потреб професорсько-викладацького складу та студентів. У

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

навчальних корпусах функціонує 7 читальних залів, у тому числі електронна читальна зала, із загальною кількістю 380 посадкових місць. На факультеті працює власна бібліотека та на кафедрі створений бібліотечний та інформаційний фонд за дисциплінами кафедри.

Експертна комісія констатує: організація навчально-виховного процесу та його програмно-методичне забезпечення навчальні плани, робочі навчальні програми дисциплін, програма практики виконуються в повному обсязі. Виховний процес організований на достатньо високому методичному рівні. Рівень методичного забезпечення відповідає сучасності та потребам навчального процесу, методична література є в достатній кількості. Практичні, лабораторні заняття, самостійна підготовка студента повністю забезпечені необхідними методичними розробками, що відповідає даним, наведеним у звіті про самоаналіз та сприяє якості надання освітніх послуг і дає підстави щодо акредитації підготовки бакалаврів з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство».

5. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу

Експертна комісія перевірила відомості про науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку бакалаврів з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» в Херсонському державному аграрному університеті за наказами про їх зарахування на посаду, особовими справами, трудовими книжками. На підставі перевірки комісія констатує наступне: науково-педагогічна спеціальність викладачів відповідає ліцензійним вимогам.

Навчальний процес за напрямом, що акредитується забезпечує професорсько-викладацький колектив у складі:

за напрямом 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» (ОКР «Бакалавр») – 15 кафедр університету в кількості 39 осіб, з яких професорів, докторів наук – 4 особи (10,3%), кандидатів наук, доцентів – 26 (66,7%), викладачів без наукових ступенів і вчених звань – 9 (23%).

Наявний професорсько-викладацький склад, що забезпечує підготовку бакалаврів з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» дозволяє повністю забезпечити акредитаційні вимоги стосовно частки науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин дисциплін гуманітарного та соціально-економічного циклу, а також дисциплін професійної і практичної підготовки. Середній вік професорсько-викладацького складу становить: кандидатів наук, доцентів – 44 роки, докторів наук, професорів – 62 роки.

Випусковою за заявленою спеціальністю є кафедра лісового та садово-паркового господарства (завідувач – доктор сільськогосподарських наук, професор Михайлов В.О.).

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

Якісна характеристика професорсько-викладацького складу випускової кафедри наведена в таблиці 3. Її очолює доктор сільськогосподарських наук, професор Михайлов Валентин Олексійович, відомий український ентомолог.

Усі викладачі проходять підвищення кваліфікації шляхом стажування один раз на п'ять років. В особових справах викладачів, які підвищили свою кваліфікацію, є свідоцтва або довідки, які це підтверджують. Крім цього, для підвищення кваліфікації використовуються такі форми як: робота над кандидатськими і докторськими дисертаціями, участь у наукових та навчально-методичних конференціях тощо.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів здійснюється згідно розроблених графіків шляхом стажування та підвищення кваліфікації. Стосовно викладачів випускової кафедри заявленого напрямку, то в останні роки вони підвищили свою кваліфікацію та стажувалися в: ННІ післядипломної освіти Національного університету біоресурсів та природокористування (м. Київ); державному підприємстві «Великоолександрівське лісомисливське господарство».

Наведені дані свідчать про те, що спектр установ і закладів, в яких проходять стажування викладачі як випускової, так і тих кафедр, які забезпечують заявлений напрям, охоплює широке коло наукових, виробничих, навчальних та проектних установ і закладів. Результати стажування запроваджуються у навчальний процес та використовуються під час виконання науково-дослідної роботи. Організаційні питання проведення стажування відпрацьовані добре.

Тематика наукових досліджень кафедри тісно пов'язана з державними програмами науково-дослідної роботи у галузі лісового та садово-паркового господарства. За її результатами протягом 2012-2016 років працівниками кафедри опубліковано понад 50 статей; їх використано при виданні двох навчальних посібників «Екологічне лісознавство. Навчальний посібник» (2014 р.), «Лісові меліорації агроландшафтів. Термінологічний словник. Навч. посібник» (2015 р.). Результати досліджень за останні п'ять років доповідались на 25 конференціях різних рівнів, семінарах, форумах тощо.

Щорічно проводяться професорсько-викладацькі наукові конференції, в яких випускова кафедра заявленого напрямку бере активну участь.

До науково-дослідної роботи Херсонський державний аграрний університет залучає окрім досвідченого професорсько-викладацького складу та представників наукових і ділових кіл талановиту студентську молодь.

Кафедри факультету ведуть науковий студентський гурток «Інтродукція та адаптація декоративних рослин», в якому одночасно працюють 14 студентів.

Направленість наукових досліджень студентів, які навчаються за напрямом «Лісове і садово-паркове господарство», визначається під час вибору тем випускових бакалаврських робіт. За результатами проведених досліджень студенти беруть участь у щорічній науковій студентській конференції. Для висвітлення результатів наукових досліджень і пошуків студенти під керівництвом викладачів кафедри публікують наукові статті у

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

**Характеристика науково-педагогічного складу
випускової кафедри лісового та садово-паркового господарства, яка
забезпечує навчальний процес підготовки бакалаврів з напрямку 6.090103
«Лісове і садово-паркове господарство»
Херсонського державного аграрного університету**

№ з/п	Назва показника	Значення показника
1.	Вчений ступінь та (або) звання завідувача кафедри	д. с.-г. наук
2.	Чисельність науково-педагогічних працівників, осіб	8
	З них, кількість та частка, осіб (%):	2 (25%)
	- докторів наук та (або) професорів	
	- кандидатів наук та (або) доцентів	4 (50%)
	у тому числі які мають педагогічний стаж 10 років та більше, монографії або підручники (посібники) з грифом МОН України (штатні)	1 (12,5%)
	- викладачів, які працюють в університеті за основним місцем роботи	6 (75%)
	- викладачів, науково-педагогічна спеціальність (кваліфікація) яких відповідає дисциплінам, що вони викладають	100%
	- викладачів пенсійного віку	1 (12,5%)
3.	Загальна кількість ставок за штатним розкладом	4,05
	з них: - професорів	0,5
	- доцентів	3,0
	- старших викладачів	-
	- викладачів	-
	- асистентів	1,3
4.	Кількість та частка сумісників, осіб (%)	2 (25%)
	з них: - докторів наук та (або) професорів	1 (12,5%)
	- кандидатів наук та (або) доцентів	1 (12,5%)
5.	Кількість викладачів, які мають педагогічний стаж:	
	- менше 5 років, осіб	4 (50%)
	- більше 5, але менше 10 років, осіб	3 (37,5%)
	- 10 років та більше, осіб	1 (12,5%)

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

журналах, студентських збірниках наукових праць.

За результатами студентської науково-дослідної роботи за звітний період опубліковано 11 статей. Загалом публікації мають 9 студентів. Протягом п'ятирічного періоду 9 студентів виступили із доповідями за результатами наукових досліджень на 5 наукових конференціях різного рівня.

Експертна комісія констатує: кваліфікація професорсько-викладацького складу кафедри лісового та садово-паркового господарства та інших кафедр Херсонського державного аграрного університету, показники кадрового забезпечення підготовки фахівців відповідають державним вимогам з акредитації для підготовки фахівців бакалаврів з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство».

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

У Херсонському державному аграрному університеті є чотири навчальних корпуси загальною площею $33635,5 \text{ м}^2 - 28,46 \text{ м}^2$ припадає на одного студента денної форми навчання, що відповідає вимогам акредитації.

В університеті функціонує шість гуртожитків, житлова площа яких складає $17346,8 \text{ м}^2$, де проживає 1100 студентів. Житлова площа на одного мешканця складає в середньому $11,6 \text{ м}^2$.

Матеріально-технічна база університету достатньо розвинута і налічує також: 455 комп'ютерів, в тому числі 189 з виходом до мережі Internet, три проблемні науково-дослідні лабораторії, три музеї, дослідне поле, полігон механізації і охорони праці, колекційний розсадник, спортивно-оздоровча база «Колос» на березі Чорного моря, водна станція на р. Дніпро.

До інфраструктури університету входять: наукова бібліотека з читальними залами і філіями загальною площею 1982 м^2 (у тому числі 662 м^2 – читальні зали); три спортивних зали з пропускною спроможністю 150 осіб у зміну загальною площею 1347 м^2 ; їдальні, буфети – загальною площею 1934 м^2 на 1 посадкове місце – 5 студентів; спортивно-оздоровчий табір площею 4809 м^2 на 300 місць.

Матеріальна база університету дозволяє вести навчання студентів з напрямку підготовки 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство». Навчальна площа на одного студента складає $28,46 \text{ м}^2$.

Навчальний процес з усіх дисциплін в достатній мірі забезпечений засобами наочності (плакати, схеми, таблиці, макети, зразки), обладнанням з фізики, реактивами, необхідним технічним і технологічним обладнанням, вимірювальними інструментами. Матеріальна база постійно вдосконалюється за рахунок коштів спеціального фонду університету.

Бібліотека має довідково-пошуковий апарат, до якого входять: читацькі службові каталоги, довідкова картотека статей, спеціальні картотеки, електронна бібліотека тощо.

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

4719-88. В них наявні необхідні санітарно-побутові та підсобні приміщення. Відповідно до встановлених вимог вони облаштовані необхідними для функціонування приміщеннями: кімнатами для занять; читальними залами; кімнатою для відпочинку; душовими, кухнями, санвузлами; коморами; кімнатою для сушки одягу і взуття тощо.

Дослідне поле (експериментальне сівозміна) Херсонського державного аграрного університету є його відокремленим структурним підрозділом, воно слугує для проведення навчальних і виробничих практик, проведення наукових досліджень науково-педагогічних працівників, аспірантів і студентів університету (площа угідь – 794,62 га).

Експертна комісія констатує: наявна навчально-лабораторна база факультету рибного господарства та природокористування, на якому відбувається підготовка бакалаврів з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство», та рівень їх оснащення відповідають існуючим нормативам; лабораторії забезпечені необхідним лабораторним обладнанням та інвентарем, мають достатню кількість місць для проведення навчання.

Загалом матеріально-технічна база Херсонського державного аграрного університету, факультету рибного господарства та природокористування відповідає державним вимогам щодо акредитації підготовки бакалаврів з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство».

7. Якість підготовки і використання випускників

Підготовка бакалаврів із напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» проводиться в Херсонському державному аграрному університеті відповідно до затвердженого належним чином навчального плану та процедур, встановлених Міністерством освіти і науки України.

Протягом усього періоду навчання проводиться різнобічний систематичний контроль знань студентів. Він забезпечується поточним і підсумковим контролем знань, виконанням студентами індивідуальних завдань самостійної роботи, консультаціями викладачів, написанням рефератів, виконанням курсових та дипломних робіт за ОКР 6.090103 «Бакалавр».

Основним показником якісної характеристики підготовки фахівців є результати екзаменаційних сесій, виконання студентами комплексних контрольних робіт (ККР), оформлення результатів переддипломної виробничої практики і державної атестації, яка здійснюється у формі захисту випускової бакалаврської роботи та тестового комплексного іспиту.

Виконання навчального плану за показниками номенклатури дисциплін, кредитів, годин, форм контролю було проведено шляхом вибіркової перевірки залікових книжок студентів та екзаменаційних відомостей. Перевіркою відхилень від задекларованих показників не виявлено.

Результати контролю знань за наслідками іспитової сесії студентів

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

Комп'ютерне устаткування університету налічує 455 персональних ЕОМ (ПЕОМ), та велику кількість організаційної та периферійної техніки. Значна частина ПЕОМ зосереджена у спеціалізованих навчальних класах інформаційно-обчислювального центру. З ПЕОМ, задіяних в навчальному процесі, 189 функціонують як робочі станції єдиної локальної обчислювальної мережі. Крім того, в більшості навчальних комп'ютерних аудиторій, навчальному відділі, бібліотеці створено декілька автономних сегментів локальної мережі з власним виділеним сервером. Студентам надається on-line доступ до Internet з 189 робочих місць, який забезпечується виділеною лінією.

Лекційні аудиторії оснащено сучасними технічними засобами: мультимедійні проектори, ПЕОМ, спеціальні екрани та інше. Технічні характеристики всієї комп'ютерної та презентаційної техніки, мережевого обладнання відповідають вимогам сучасних програмних продуктів на основі Windows-технологій.

Комп'ютерне устаткування університету постійно модернізується та поповнюється новими сучасними типами ПЕОМ та пристроями до них.

Навчання студентів лісового і садово-паркового господарства проводяться у початкових корпусах університету №3 та №4. Навчальна площа складається з 11 аудиторій, з яких 3 лекційні аудиторії (на 40-46 місць) використовуються для навчального процесу студентів напряму 6.090103, 4 спеціалізовані лабораторії для проведення занять, у тому числі музей, гербарна, спеціалізовані аудиторії з дендрології, лісівництва і лісової таксації, та лісової меліорації. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу студентів напряму 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» відповідає нормативним вимогам. Загальна площа навчальних приміщень для занять студентів напряму становить 39992 м², на одного студента припадає 28,46 м² навчальної площі при нормі 12,0 м².

У навчальному корпусі №4 створена спеціалізована читальна зала на 20 місць з відповідним інформаційним навчально-методичним насиченням та доступом до on-line бібліотеки. Всі приміщення відремонтовані, обладнані необхідними інструментами та меблями.

Для забезпечення навчального процесу студентів та науково-дослідної роботи на кафедрах університету, зокрема факультеті рибного господарства та природокористування, добре обладнані спеціалізовані лабораторії і аудиторії, які характеризуються високим рівнем унаочнення навчального процесу. Вони оснащені різноманітними приладами та обладнанням, навчальними макетами, розрізами агрегатів, діючими випробувальними та демонстраційними стендами, вимірювальними системами, лабораторним устаткуванням, навчальними стендами, графічним матеріалом, комп'ютерною технікою тощо.

Навчальні приміщення, в яких проводиться підготовка фахівців відповідають існуючим будівельним та санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, існуючим нормам з охорони праці.

Гуртожитки відповідають існуючим санітарним нормам СНП 42-121-

Голова експертної комісії

 Олійник В.С.

підготовки бакалаврів з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» свідчать, що студентам надається достатній рівень теоретичних знань і практичних навичок згідно дисциплін навчального плану.

Для комплексної перевірки якості підготовки майбутніх фахівців була проведена комплексна перевірка залишкових знань студентів. Контрольні заміри залишкових знань проводили з використанням розроблених викладачами Херсонського державного аграрного університету пакетів комплексних контрольних робіт (ККР) з дисциплін фундаментальної і професійно-орієнтованої підготовки.

Комплексні контрольні роботи (ККР) охоплюють увесь основний матеріал дисциплін, дозволяють виявити знання студентів з конкретної дисципліни та суміжних з нею дисциплін у відповідності до навчальних програм підготовки. Контрольні завдання відповідають вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалаврів.

Рівень підготовки бакалаврів визначався за результатами виконання комплексних контрольних робіт відповідно до звіту про діяльність університету (самоаналіз), і на основі контрольного зрізу знань під час роботи експертної комісії в університеті.

Перевірялися знання з тих дисциплін навчального плану підготовки бакалаврів з напрямку підготовки 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство», вивчення яких було закінчене і завершувалося складанням екзамену. Для контрольної перевірки було вибрано дисципліни гуманітарної і соціально-економічної, фундаментальної підготовки та дисциплін циклу професійно-орієнтованої підготовки. У контрольних замірах знань брали участь 100,0% студентів, що мали їх виконувати.

Порівняльний аналіз їх результатів наведено в таблиці 4. Результати виконання контрольних робіт за звітом університету та контролю експертної комісії свідчать про те, що якість знань та успішність навчання студентів в університеті відповідають встановленим вимогам та критеріям підготовки фахівців бакалаврів з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство».

Згідно робочих планів у процесі підготовки бакалаврів з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» виконувалися курсові роботи з дисциплін фахового спрямування: декоративні розсадники, лісові меліорації, лісові культури. Зміст і обсяг курсових робіт визначені відповідними методичними вказівками.

За підсумками виконання курсових робіт з цих дисципліни серед студентів абсолютна успішність складає 84,6-100%, при цьому якість становить у середньому 60%. Експертна комісія констатує, що якість курсових робіт відповідає сучасним вимогам Міністерства освіти і науки України.

Аналіз звітів про виробничу практику засвідчив, що в них розкрито питання програми практики. Матеріали звітів характеризують значний рівень засвоєння студентами професійних вмінь та навичок роботи на виробництві.

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

Комісією вибірково було перевірено звіти з виробничої практики бакалаврів, яка показала, що абсолютна успішність складає 100,0% при якості 93,0 %.

Таблиця 4

Результати проведення самоаналізу та ККР при контрольних вимірюваннях

Показники успішності	Результати самоаналізу	ККР на акредитацію	Розбіжність (+,-)
Напрямок підготовки 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство»			
З циклу гуманітарної і соціально-економічної підготовки			
Абсолютна успішність, %	97,6	100,0	+2,4
Якісна успішність, %	52,3	51,2	-1,1
З циклу природничо-наукової підготовки			
Абсолютна успішність, %	92,9	94,8	+1,9
Якісна успішність, %	51,3	51,2	-0,1
З циклу професійної та практичної підготовки			
Абсолютна успішність, %	100,0	100,0	0
Якісна успішність, %	57,5	55,5	-2,0

При проведенні експертизи студенти напряму підготовки 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» виконували комплексні контрольні роботи (ККР) з 9 дисциплін, які входять до трьох основних циклів навчального плану. Проаналізовані показники успішності, склали:

- з циклу дисциплін гуманітарної і соціально-економічної підготовки: абсолютна успішність – 100%, якість знань – 51,2%; з циклу дисциплін природничо-наукової підготовки: абсолютна успішність – 94,8%, якість знань – 51,2%; з циклу дисциплін професійно-орієнтовних підготовки: абсолютна успішність – 100 %, якість знань – 55,5%.

Для перевірки якості підготовки фахівців з напряму 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» експертами були проведені контрольні вимірювання залишкових знань студентів з 9 дисциплін, які входять до трьох основних циклів навчального плану:

Цикл гуманітарних і соціально-економічних дисциплін: «Історія України», «Філософія», «Іноземна мова».

Показники успішності за дисципліною «Історія України» склали:

- абсолютна успішність – 100,0%; якість знань – 53,0%.

Показники успішності за дисципліною «Філософія» склали:

- абсолютна успішність – 100,0%; якість знань – 46,0%.

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

Показники успішності за дисципліною «Іноземна мова» склали:

- абсолютна успішність – 100,0%; якість знань – 53,0%.

Цикл дисциплін природничо-наукової підготовки: «Загальна екологія», «Дендрологія», «Лісове ґрунтознавство».

Показники успішності за дисципліною «Загальна екологія» склали:

- абсолютна успішність – 100,0%; якість знань – 53,0%.

Показники успішності за дисципліною «Дендрологія» склали:

- абсолютна успішність – 92,2%; якість знань – 53,0%.

Показники успішності за дисципліною «Лісове ґрунтознавство» склали:

- абсолютна успішність – 92,2%; якість знань – 46,0%.

Цикл дисциплін професійної підготовки: «Лісова ентомологія», «Лісознавство», «Лісова меліорація».

Показники успішності за дисципліною «Лісова ентомологія» склали:

- абсолютна успішність – 100,0%; якість знань – 51,3%.

Показники успішності за дисципліною «Лісознавство» склали:

- абсолютна успішність – 100,0%; якість знань – 59,6%.

Показники успішності за дисципліною «Лісова меліорація» склали:

- абсолютна успішність – 100,0 %; якість знань – 60,1%.

Середній бал контрольних замірів знань студентів з указаних дисциплін практично не відрізняється від середнього балу замірів, виконаних під час самоаналізу.

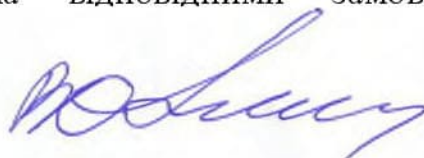
Завершальним етапом підготовки бакалаврів напряму 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» є захист дипломних робіт.

Тематика дипломних робіт пов'язана з вирощуванням декоративних культур та оцінкою інтродукції та їх декоративних якостей, а також використання їх в озелененні, особливостями організації лісових господарств, аналізом сучасного стану лісових та лісомеліоративних ресурсів Херсонської області, особливостями вирощування лісових культур та доглядом за ними тощо. Тематика робіт регулярно переглядається і поновлюється, вибираються теми, які є актуальними і відповідають сьогоденним вимогам виробництва.

Випускові бакалаврські роботи, виконані із застосуванням ПЕОМ, становлять 100%, а їх відсоток з елементами наукових досліджень – 10%. Для виконання бакалаврських робіт розроблено відповідне методичне забезпечення. Керівниками дипломних робіт у 100% є викладачі із вченими званнями професора або доцента, які мають наукову ступінь доктора або кандидата наук.

В університеті надається велике значення працевлаштуванню випускників. Ця робота починається ще під час прийому студентів на перший курс. Частина студентів зараховується до університету за цільовими напрямленнями підприємств і організацій, тому вони мають гарантії при працевлаштуванні. Потреба у фахівцях із напряму «Лісове і садово-паркове господарство» підтверджена відповідними замовленнями провідних

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

підприємств регіону.

Експертна комісія констатує: показники успішності студентів за результатами екзаменаційних сесій, виконання контрольних робіт (самоаналіз) та на основі контрольного зрізу знань під час роботи експертної комісії в університеті відповідають встановленим державним вимогам щодо акредитації, забезпечують якість та високу професійну підготовку студентів бакалаврів з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство».

Загальний висновок

На підставі подання Херсонського державного аграрного університету та перевірки результатів діяльності на місці, експертна акредитаційна комісія дійшла висновку, що зміст і завдання підготовки, організація навчально-виховного процесу, кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення з підготовки фахівців бакалаврів з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» відповідає встановленим державним вимогам щодо акредитації та забезпечує державну гарантію якості освіти.

Професорсько-викладацький склад кафедри лісового та садово-паркового господарства має відповідну базову освіту. Кількісні та якісні показники наявних умов подання освітніх послуг зведені до порівняльної таблиці, яка є складовою цих висновків.

Водночас комісія висловлює зауваження та пропозиції, урахування яких в майбутньому сприятиме поліпшенню підготовки бакалаврів з напрямку підготовки 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство»:

1. Активізувати роботу з підготовки і впровадження дистанційної форми навчання;
2. Запровадити в практику розробку електронних підручників та навчальних посібників з дисциплін підготовки бакалаврів за напрямком 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство»;
3. Активізувати роботу науково-педагогічних працівників університету щодо удосконалення навчальних програм, підготовці підручників і навчальних посібників за фахом;
4. Продовжити роботу щодо забезпечення навчальних дисциплін мультимедійним супроводом, формування інформаційної бази даних навчальних дисциплін, циклів практичної і професійної підготовки;
5. Розширити зв'язки Херсонського державного аграрного університету з установами та інституціями у галузі лісового та садово-паркового господарства;
6. Рекомендувати проводити захист випускних бакалаврських проектів із залученням до складу екзаменаційної комісії висококваліфікованих працівників виробництва.

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

За результатами роботи експертна комісія вважає можливим акредитацію підготовки бакалаврів з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» з ліцензованим обсягом 30 осіб денної форми навчання.

27 травня 2016 року

Голова експертної комісії

Завідувач кафедри лісознавства

Прикарпатського національного університету

імені Василя Стефаника,

доктор сільськогосподарських наук, професор

Члени експертної комісії

Завідувач кафедри ботаніки і садово-паркового

господарства Мелітопольського державного

педагогічного університету імені Богдана

Хмельницького,

доктор біологічних наук, професор

 В.С. Олійник

 І.А. Мальцева

З експертними висновками ознайомлений

ректор Херсонського Державного аграрного

університету, професор

В.В. Базалій

Голова експертної комісії

 Олійник В.С.

**Порівняльна таблиця відповідності стану забезпечення
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти
фахівцям освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»
з напряму підготовки 6.090103 – «Лісове і садово-паркове господарство»**

Назва показника	Норматив	Фактично	Відхилення
1. Загальні вимоги			
1.1. Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Радою міністрів АРК, обласною, Київською, Севастопольською міською державною адміністрацією	+	+	-
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності			
2.1. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	86,5	+11,5
у тому числі на постійній основі	50	100	+50
2.2. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	75	88,4	+13,4*
у тому числі на постійній основі	50	100	+50
з них : докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук, професорів дозволяється враховувати до ½ кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників або навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України)	10	12,5	+2,5
2.3. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	93,9	+18,9
у тому числі на постійній основі	50	82,8	+32,8
з них :	10	25,9	+15,9

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук, професорів дозволяється враховувати до ½ кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників або навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України)			
2.4. Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	-	-	-
2.5. Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	-
2.6. Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	-
доктор наук або професор	-	+	-
кандидат наук, доцент	+	-	-
3. Матеріально-технічна база			
3.1. Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	-
3.2. Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	100	+30
3.3. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів	12	14	-
3.4. Наявність пунктів харчування	+	+	-
3.5. Наявність спортивного залу	+	+	-
3.6. Наявність стадіону або спортивного майданчику	+	+	-
3.7. Наявність медичного пункту	+	+	-
4. Навчально-методичне забезпечення			
4.1. Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	-
4.2. Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	-
4.3. Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	-
4.4. Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (%):	100	100	-
4.4.1. Навчальних і робочих програм навчальних програм дисциплін			

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

4.4.2. Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт	100	100	-
4.4.3. методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	-
4.5. Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (%)	100	100	-
4.6. Забезпеченість програмами всіх видів практик (%)	100	100	-
4.7. Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	-
4.8. Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням інформаційних технологій), %	100	100	-
4.9. Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	-
5. Інформаційне забезпечення			
5.1. Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, що містяться у власній бібліотеці (%)	100	100	-
5.2. Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загального контингенту студентів (%)	5	6	+1
5.3. Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	3	13	+10
5.4. Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернет як джерела інформації: - наявність обладнаних лабораторій - наявність каналів доступу	+ +	+ +	- -
6. Якісні характеристики підготовки фахівців			
6.1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти:	100	100	-
- підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	-
- чисельність НПП, які обслуговують спеціальність, займаються удосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, %	100	100	-
6.2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше:			
6.2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
- успішно виконані контрольні завдання, %	90	97,6	+7,6
- якісно виконані контрольні завдання (на «відмінно» і «добре»), %	50	52,3	+2,3

Голова експертної комісії

Олійник В.С.

6.2.2.Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
- успішно виконані контрольні завдання, %	90	90,3	+0,3
- якісно виконані контрольні завдання (на «відмінно» і «добре»), %	50	51,3	+1,3
6.2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
- успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
- якісно виконані контрольні завдання (на «відмінно» і «добре»), %	50	57,5	+7,5
6.3. Організація наукової роботи:			
- наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів та результатів їх діяльності	-	+	+
- участь студентів у науковій діяльності (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь у наукових конференціях конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	-	+	+
6.4. Наявність органів студентського самоврядування	+	+	+

Голова експертної комісії

Завідувач кафедри лісознавства

Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника,

доктор сільськогосподарських наук, професор

Члени експертної комісії

Завідувач кафедри ботаніки і садово-паркового
господарства Мелітопольського державного
педагогічного університету імені Богдана

Хмельницького,

доктор біологічних наук, професор

З експертними висновками ознайомлений
ректор Херсонського Державного аграрного
університету, професор

В.С. Олійник

І.А. Мальцева

В.В. Базалій

Голова експертної комісії

Олійник В.С.